

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 12Csp/64/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117204308
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Heinrichová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:4117204308.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Bratislava, Mýtňa 48, zast.: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Bratislava, Mýtňa 48, proti žalovanej: D. N., nar. XX.X.XXXX, bytom N., O. N. XXX, o zaplatenie 1.734,97 eura s príslušenstvom, sudkyňou Mgr. Ivanou Heinrichovou, takto

rozhodol:

I.Súd žalobu zamietá.

II.Súd priznáva žalovanej náhradu trov konania ako aj trov odvolacieho konania v plnej výške, ktorú je povinný zaplatiť žalobca s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1.Žalobca - pôvodne spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s. sa podanou žalobou doručenou súdu dňa 16.2.2017 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 1.734,97 eura s príslušenstvom. Svoj nárok odôvodnil tým, že so žalovanou uzatvoril zmluvu o pôžičke, na základe ktorej poskytol sumu 3.742,80 eura. Žalovaná mala pôžičku splácať v 60 mesačných splátkach po 64,19 eura, uhradila 1.215 eur. Pre neuhradzanie splátok riadne a včas úver zosplatnil dňa 19.4.2014.

2.Pred začatím pojednávania žalobca súdu listom zo dňa 10.7.2017 oznámil, že mu bola postúpená pohľadávka voči žalovanej a to na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok a podal návrh na zámenu účastníka konania na strane žalobcu, návrhu súd vyhovel uznesením č.k. 12Csp/64/2017-28 zo dňa 14.8.2017, právoplatne dňa 3.1.02017.

3.Súd vo veci rozhodol dňa 20.2.2019 rozsudkom č.k. 12Csp/64/2017-133 tak, že zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 785 eur s 5,25 % - ným úrokom z omeškania ročne od 26.4.2014 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, konanie v časti o zaplatenie sumy 949,97 eura s príslušenstvom zastavil, vo zvyšnej časti žalobu zamietol, vrátil žalobcovi súdny poplatok vo výške 50,30 eura prostredníctvom: Slovenská pošta, a.s. - prevádzkovateľ systému, IČO: 36 631 124, so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

4.Proti uvedenému rozsudku podala žalovaná odvolanie v časti I. výroku, ktorým ju súd zaviazal na povinnosť zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu vo výške 785 eur s 5,25 % úrokom z omeškania od 26.4.2014 do zaplatenia, žiadajúc odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a zamietol žalobu, resp. ho zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

5. Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 5Co/114/2019-156 zo dňa 12.2.2020 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a V. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Zástupkyňa žalovaného na pojednávaní uviedla, že žiada, aby bola zmluva podrobená súdnej kontrole. Obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, absentujú v nej náležitosti podľa § 9 zák. č. 129/2010 a v takom prípade s poukazom na § 11 tohto zákona úver je bezúročný a bez poplatkov. Zmluva nebola platne uzatvorená, uzatváraná bola na základe telefonického dohovoru. Žalovanej bola poslaná žiadosť, ktorú ona vyplnila a poslala späť. Nebola oboznámená s náležitosťami zmluvy, s cenou zmluvy. Dôkaz, ktorý sa nachádza v spise zo Slovenskej požičovne, nebol žalovanej doručený, ani iné doklady, ktoré sa nachádzajú v spise, napr. upomienka. Žalovaná žiada žalobu zamietnuť, žalobca neosvedčil svoj nárok, nepreukázal, že žalovanej poskytol ním tvrdenú sumu. Prehľad splátok a úhrad nie je podpísaný, je sporný. Nárok žalobcu je premlčaný. Žiadala, aby súd vyhlásil zmluvu za neplatnú. S poukazom na § 43a OZ a § 49a OZ žalovaná bola uvedená do omylu. Ani Všeobecné obchodné podmienky nie sú podpísané zmluvnými stranami, preto žalovaná nie je nimi viazaná. Žalovaná nebola oboznámená s postúpením pohľadávky, postúpenie je neplatné, žalovanú sumu popiera. Žalovaná namieta, že jej bola poskytnutá suma 3.742,80 eura. Čo sa týka vznesenej námietky premlčania, žaloba bola súdu doručená 16.2.2017. Pred čiastočným späťvzatím žaloby si žalobca uplatňoval od žalovanej sumu 1.734,97 eura. Čo sa týka zosplatnenia úveru toto nebolo žalovanej doručené. To znamená, že k zosplatneniu nedošlo a 3 ročná premlčacia doba začala plynúť od uzavretia zmluvy 16.7.2012 a uplynula 16.7.2015. Žalovanej bola poskytnutá suma 2.000 eur, do telefónu jej bolo oznámené, že bude splácať v splátkach okolo 30 eur. Nebola riadne dohodnutá cena úveru. Žalovaná zaplatila žalobcovi sumu 2.000 eur, nevie to preukázať. Má výhrady voči žalovanej sume, aj keď si žalobca uplatňuje len čistú istinu - sumu 785 eur, pretože žalovaná uzatvárala dve zmluvy, došlo k ich refinancovaniu, preto žiada výpis z úverového účtu, aby bolo zrejmé, aké sumy, z ktorej zmluvy žalovaná splácala.

7. Žalovaná na pojednávaní uviedla, že volala na infolinku, pýtala sa, či jej vedia poskytnúť pôžičku, povedali, že môžu poskytnúť pôžičku do 5.000 eur, že pošlú žiadosť. Žiadosť bola doručená, bolo to čisté tlačivo, všetky údaje na jeho prvej strane vyplnila a odoslala. Nepamätá sa, či prišla na účet suma 2.000 eur, takýto doklad nenašla. Má uzatvorených viacero zmlúv a vie, že posielajú menšiu sumu zníženú o poplatky, takže nevie sa presne vyjadriť aká suma v tomto konkrétnom prípade jej bola poslaná. Splátky splácala rôzne. Výška splátky bola rôzna. Niekedy zaplatila aj dve splátky, ale doklady k tomu nemá. Nevie uviesť koľko zaplatila, mohlo to byť aj 2.000 eur.

8. Žalobca sa k veci vyjadril písomne, vo svojich vyjadreniach uviedol, že berie žalobu späť v časti zaplatenia sumy 21,12 eura uplatňovanej titulom zmluvných poplatkov /vyjadrenie zo dňa 15.2.2018/, vo svojom vyjadrení zo dňa 10.5.2018 uviedol, že s prihliadnutím na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru na podanej žalobe v časti prevyšujúcej rozdiel medzi poskytnutou sumou úveru 2.0000 eur a doteraz zaplatenou sumou na úver vo výške 1.215 eur netrvá, zobral žalobu späť v časti zaplatenia sumy 928,85 eura /949,97 eura - 21,12 eura/.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej a jej zástupkyne, oboznámením sa s obsahom spisu a zistil tento skutkový a právny stav:

Medzi právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. a žalovanou bola dňa 20.7.2012 uzatvorená Zmluva o pôžičke č. 7111397. Zmluva bola uzatvorená spôsobom, že žalovaná zaslala vyplnenú žiadosť o poskytnutie pôžičky právnenému predchodcovi žalobcu, jedná sa o žiadosť zo dňa 16.7.2012, kde sama vyplnila údaje - požiadala o pôžičku - sumu 2.000 eur a možnosť splácania v 60 mesačných splátkach, v podmienkach zmluvy mala uvedenú RPMN vo výške 32 % a výšku splátok pri sume 2.000 eur pri počte 60 splátok vo výške 62,38 eura.

Právny predchodca žalobcu žalovanej zaslal potvrdzujúci list, kde boli uvedené nasledovné parametre: pôžička - 2.000 eur, celková suma pôžičky - 3.742,80 eura, celkové náklady spotrebiteľa - 1.742,80 eura, splátka - 62,38 eura, splátka s poistením - 64,19 eura, počet splátok - 60, ročná úroková miera - 32 %, RPMN - 32%, priemerná hodnota RPMN - 21,68 %, termín konečnej splatnosti 7/2017, splatnosť prvej mesačnej splátky je ku dňu 20.8.2012, splatnosť dohodnutá k 20 - dňu príslušného kalendárneho mesiaca.

Žalovaná poskytnutý úver nespĺcala riadne a včas, čo vyplýva z predloženého prehľadu splátok a úhrad. Predžalobnou upomienkou zo dňa 1.3.2014 bola žalovaná vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy 246,74 eura a upozornená na možnosť zosplatnenia, ak nedôjde do 6.4.2014 k úhrade splátky splatnej v mesiaci 01/2014, predžalobná upomienka jej bola doručovaná na adresu S. XXX/XX, D..

Právny predchodca žalobcu vyhlásil okamžitú splatnosť úveru listom zo dňa 25.4.2014.

Pohľadávka voči žalovanej bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.1.2016 postúpená na žalobcu. Oznámenie o postúpení pohľadávky bolo žalovanej doručované dňa 23.5.2017. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej pôžičku - sumu 2.000 eur. Táto suma vyplýva jednak zo žiadosti o poskytnutie pôžičky, z potvrdzujúceho listu, ako aj z dôkazu, že žalovanej bola poskytnutá dňa 20.7.2012 na jej účet - č.ú.: 6831145005/1111 suma 2.000 eur. Číslo účtu bolo samotnou žalovanou uvedené v žiadosti o poskytnutie pôžičky a takáto suma bola právnym predchodcom žalobcu zaslaná na jej účet, žiadna nižšia suma znížená o poplatky ako sa domnievala žalovaná to nebola, bolo to 2.000 eur. Žalovaná uhradila sumu 1.215 eur, čo vyplýva z prehľadu splátok a úhrad, právny predchodca k úverovej zmluve evidoval len prehľad splátok a úhrad ako dokument preukazujúci platobnú históriu splácania úveru. Žalovaná ohľadne splácania úveru neprodukovala žiadne dôkazy, jej vyjadrenie že zaplatila možno aj sumu 2.000 eur je pre súd nepostačujúce a súd potom vychádzal z toho, čo bolo listinnými dôkazmi preukázané, že žalovaná uhradila splátkami len sumu 1.215 eur. Žalovaná neuniesla dôkazné bremeno a nepreukázala žiadnym dôkazom, že by žalobcovi, resp. jeho právnemu predchodcovi zaplatila inú sumu.

Žalobca si uplatňoval voči žalovanej sumu 785 eur, čo je rozdiel medzi poskytnutou pôžičkou vo výške 2.000 eur a zaplatenou sumou 1.215 eur /2.000 eur - 1.215 eur = 785 eur/.

Vo zvyšnej časti zobral žalobu späť.

Na Okresnom súde Nitra prebiehalo pod sp.zn. 7Csp/10/2017 konanie o zaplatenie sumy 2.296,72 eura, jednalo sa o dlžnú sumu vyplývajúcu z pôžičky, ktorú žalovaná uzatvárala s právnym predchodcom žalobcu dňa 19.3.2012 na sumu 3.000 eur. Jednalo sa o inú zmluvu, inú pôžičku, iný spor, nejednalo sa o žiadne refinancovanie ako uvádzala zástupkyňa žalovanej na pojednávaní.

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právne formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov a nejde o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v čase uzavretia zmluvy.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z meškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 524 ods. 1 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 526 Ods. 1 OZ, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 100 ods.1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej /§ 101 až 110/. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

11. Predmetom konania zostal nárok žalobcu na zaplatenie sumy 785 eur s 5,25 % - ným úrokom z omeškania ročne od 26.4.2014 do zaplatenia. V zmysle zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej sumu 2.000 eur, pričom žalovaná zaplatila sumu 1.215 eur a žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie sumy 875 eur, čo je rozdiel medzi poskytnutým úverom a jeho zaplatenou časťou.

12. V prvom rade sa súd zaoberal vznesenou námietkou premlčania. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Uplatnenie námietky premlčania spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti.

Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať u súdu svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má totiž za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta Občianskeho zákonníka). Súd dospel k záveru, že zo strany žalovanej bola námietka premlčania vznesená dôvodne, pretože v predžalobnej upomienke zo dňa 1.3.2014, ktorú možno považovať za výzvu v zmysle § 53 ods. 9 OZ, žalobca, resp. jeho právny predchodca upozorňoval žalovanú, že je v omeškaní so splátkou splatnou v mesiaci 01/2014 a ak žalovaná neuhradí túto splátku do 6.4.2014, môže žalobca úver zosplatiť. Keďže žalobca pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru listom zo dňa 25.4.2014 pre omeškanie žalovanej so splátkou splatnou dňa 20.1.2014, premlčacia doba žalobcom uplatneného nárok na základe zosplatenia úveru začala plynúť dňa 21.1.2014 a uplynula 21.1.2017, žaloba bola doručená súdu až po uplynutí trojročnej premlčacej doby dňa 16.2.2017. Premlčacia doba vo vzťahu k celej neuspokojenej pohľadávke začne plynúť od splatnosti nesplnenej splátky, pre ktorú nastala strata výhody splátok. V danom prípade je jednoznačne preukázané listinnými dôkazmi, že žalobca vyhlásil okamžitú splatnosť úveru pre omeškanie so splátkou zročnou dňa 20.1.2014, a teda premlčacia doba nemohla začať plynúť od zročnosti splátky zročnej bezprostredne pred zosplatením. Potom v zmysle ustanovenia § 103 veta druhá OZ, ak sa pre nesplnenie niektorých splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenia splátky. To znamená, že trojročná premlčacia lehota v zmysle ustanovenia § 103 OZ začala plynúť od 21.1.2014 a uplynula dňa 21.1.2017. Ustanovenie § 103 OZ je kogentné, nie je možné sa od neho odkloniť. Premlčacia doba plynie od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné plnenie žiada. Za účelom určenia začiatku plynutia premlčacej doby je potrebné aplikovať ustanovenie § 103 OZ, nakoľko plnenie dlhu bolo dohodnuté v splátkach a veriteľ využil svoje právo dané ustanovením § 565 OZ. Trojročná premlčacia doba pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh začala plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky, pretože ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročný celý dlh /§ 565 OZ/ začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Ustanovenie § 103 OZ predstavuje lex specialis voči § 101 OZ, čo znamená, že premlčacia doba nezačína plynúť od okamihu, kedy sa záväzok stal splatný, teda kedy bol dlžník vyzvaný na splatenie celej pohľadávky, ani od okamihu využitia práva podľa § 565 OZ veriteľom, ale od okamihu splatnosti tej splátky, kvôli ktorej k zosplateniu došlo. Pokiaľ ide o premlčanie splátok, platí, že premlčacia doba tu začína plynúť osobitne vo vzťahu ku každej splátke odo dňa jej splatnosti a premlčacia doba ohľadne celej pohľadávky v prípade straty výhody splátok začína plynúť odo dňa splatnosti nezaplatenej splátky. Premlčacia doba nezačína plynúť od dátumu, kedy bol úver zosplatený, ale od splatnosti splátky, pre ktorú bol úver zosplatený.

13. K námietkam žalovanej ohľadne nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu súd uvádza, že aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu má súd za preukázanú Rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 30.12.2016 uzatvorenou medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom a Prílohou 3 Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, podľa ktorej bola pohľadávka voči žalovanej postúpená na žalobcu a to z titulu prejednávanej zmluvy o pôžičke č. 7111397. Uvedené skutočnosti boli žalovanej oznámené listom zo dňa 23.5.2017. Námietku žalovanej ohľadne nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu súd považoval za nedôvodnú a žalobu považuje za aktívne vecne legitimovaného v konaní. Zmluvou o postúpení pohľadávky prenecháva veriteľ -postupca pohľadávku voči konkrétnemu dlžníkovi novému veriteľovi - postupníkovi. Na základe takejto zmluvy sa potom účinnosťou zmluvy o postúpení pohľadávky postupník stáva novým veriteľom dlžníka ako vyplýva z ustanovení § 524 až 530 Občianskeho zákonníka. Z ustanovenia § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zákon vyžaduje pre platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky písomnú formu. Na právne účinky postúpenia pohľadávky sa súhlas dlžníka nevyžaduje, zmluva sa uzatvára medzi postupcom a postupníkom. V zásade možno postúpiť akúkoľvek pohľadávku okrem prípadu, keď postúpenie vylučuje priamo zákon alebo dohoda pôvodných subjektov záväzkovo-právneho. Postúpiť možno aj pohľadávku, ktorá je premlčaná. Vzhľadom k tomu, že postúpením pohľadávky sa mení osoba veriteľa, pričom zmluvu o postúpení možno uzavrieť aj bez vedomia dlžníka alebo dokonca aj proti jeho vôli, na to aby dlžník mohol splniť svoj dlh svojmu veriteľovi, musí sa najskôr dozvedieť, kto je jeho novým veriteľom. Dlžníka môže o postúpení pohľadávky informovať buď veriteľ pôvodný - t. j. postupca alebo aj veriteľ nový - postupník. Oboznámenie dlžníka o postúpení pohľadávky má svoj význam. Pokiaľ totiž nie je dlžník oboznámený o postúpení pohľadávky, alebo ak mu postúpenie nebolo preukázané, je bez ohľadu na uzatvorenú zmluvu o postúpení pohľadávky oprávnený splniť svoj dlh

pôvodnému veriteľovi. Po oznámení postúpenia pohľadávky alebo preukázania postúpenia pohľadávky je dlžník povinný plniť postupníkovi ako novému veriteľovi. Dokiaľ dlžníkovi postúpenie pohľadávky nie je oznámené zo strany postupcu, alebo preukázané zo strany postupníka, tak ako to vyplýva z ustanovenia § 526 Občianskeho zákonníka, nie je dlžník povinný plniť novému veriteľovi, ale naopak, svojho dlhu sa dlžník zbaví tak, že ho splní pôvodnému veriteľovi. Z časového určenia lehoty „bez zbytočného odkladu“ tak ako hovorí § 526 ods. 1 OZ o oznamovacej povinnosti postupcu, je potrebné vyvodiť, že ide o veľmi krátku lehotu, ktorou je mienené bezodkladné, nemeškajúce, bezprostredné či okamžité konanie smerujúce k splneniu povinnosti či k urobeniu právneho úkonu alebo iného prejavu vôle, pričom doba trvania lehoty bude závisieť od okolností konkrétneho prípadu. Pokiaľ osoba, ktorej je takáto lehota určená, bez zbytočného odkladu nekoná, bude mať zbytočný odklad (nedôvodná nečinnosť) pri príprave splnenia povinnosti či urobenia právneho úkonu, ktoré sú na túto lehotu viazané, ten dôsledok, že právne účinky spojené s dodržaním lehoty nenastanú. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30. 08. 2018, sp. zn. 2 Cdo 150/2017). V prejednávanvej veci však žalovaná neplnila, ani novému veriteľovi, ani pôvodnému veriteľovi, k postúpeniu pohľadávky došlo na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.12.2016, sama v odvolaní uviedla, že naposledy uhradila riadnu splátku dňa 20.9.2013, žiadnym spôsobom jej nebola spôsobená žiadna ujma, tým, že jej nebolo bezodkladne oznámené postúpenie pohľadávok.

14. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj citované zákonné ustanovenia súd žalobu zamietol a to z dôvodu premlčania.

15. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej súd náhradu trov konania priznal v plnej výške, rovnako aj náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko vo veci mala plný úspech, v sporových konaniach sa uplatňuje zásada úspechu, teda strana, ktorá mala v konaní plný úspech, čo je v tomto prípade žalovaná, keďže žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, má právo na náhradu trov konania proti neúspešnej strane a v konaní neboli zistené žiadne výnimočné dôvody hodné osobitného zreteľa ani v okolnostiach danej veci, ani u strán sporu a to s poukazom na ustanovenie § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Nitre prostredníctvom Okresného súdu Nitra (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.